६.३१.] यास्कोक्तत्वात् तादृशस्य मम शिवं शग्ममिति द्वे सुखनामनी [निघ° ३.६.]। तत्राद्यमैहिकं द्वितीयमामुष्मिकम्। उभयविधं सुखं भूयादिति शेषः। शम्योरित्यभ्यासोऽत्यादरार्थः॥ ॥

इत्युपस्थानमन्त्राः समाप्ताः॥ ॥४३॥

VII. प्रघासिनो हवामहे मरुतश्च रिशादसः।
करम्भेण सजोषसः॥४४॥

अथ चातुर्मास्यमन्त्राः। प्रजापतिदृष्टाः। चातुर्मास्याख्यो यागः। स पर्वचतुष्टयात्मकः। वैश्वदेववरुणप्रघाससाकमेधशुनासीरीयाख्यानि चत्वारि पर्वाणि। तत्र वरुणप्रघासाख्ये द्वितीये पर्वणि दक्षिणोत्तरयोर्द्वयोर्वेद्योर्हविःघासादितेषु प्रतिप्रस्थाता पत्नीमुदानयंस्तदीयं जारं पृच्छेत् केन चरसीति। सापि तं ब्रूयात्॥ का° [५.५.१०.] आख्याते प्रघासिन इत्येनां वाचयति नयन्निति। पत्न्या जारे कथिते सति एनां पत्नीं नयन्प्रतिप्रस्थाता प्रघासिन इति मन्त्रं वाचयति॥ मारुती गायत्री। वयं मरुतो हवामहे। चकारेण तदीयपरिचारकाः समुच्चीयन्ते। किम्भूतान्मरुतः प्रघासिनः घस् अदने प्रकर्षेण घस्यते भक्ष्यते इति प्रघासो हविर्विशेषः। स एषामस्तीति तान्प्रघासिनः। एतन्नामकान्। शुक्रज्योतिरित्यादयः सप्त सप्तका मारुता गणाः। तत्र स्वतवांश्च प्रघासी चेति पठ्यते [अध्या° १७.८५.]। प्रघास्युपलक्षितान्मरुतः आह्वयामः। पुनः किम्भूतान्। रिशादसः रिशतिर्हिंसार्थः। रिशां वैरिकृतां हिंसां दस्यन्ति उपक्षयन्तीति रिशादसः। दसु उपक्षये क्विप्। यद्वा रिशन्ति हिंसन्तीति रिशाः इगुपधेति कः [पा° ३.१.१३५.]। रिशान्हिंसकान्दस्यन्तीति रिशादसः। यद्वा रिशन्ति रिशन्तः शतरि दीर्घश्छान्दसः। रिशतोऽस्यन्ति क्षिपन्ति ते रिशादसः। अस्यतेर्विच्। तथा करम्भेण सजोषसः यवमयो हविर्विशेषः करम्भः। तेन सजोषसः समानप्रीतयस्तान्। तथाविधान्मरुतो हवामहे॥४४॥

यद्वामि यदरण्ये यत्सभायां यदिन्द्रिये।
यदेनश्चकृमा वयमिदं तदवयजामहे स्वाहा॥४५॥